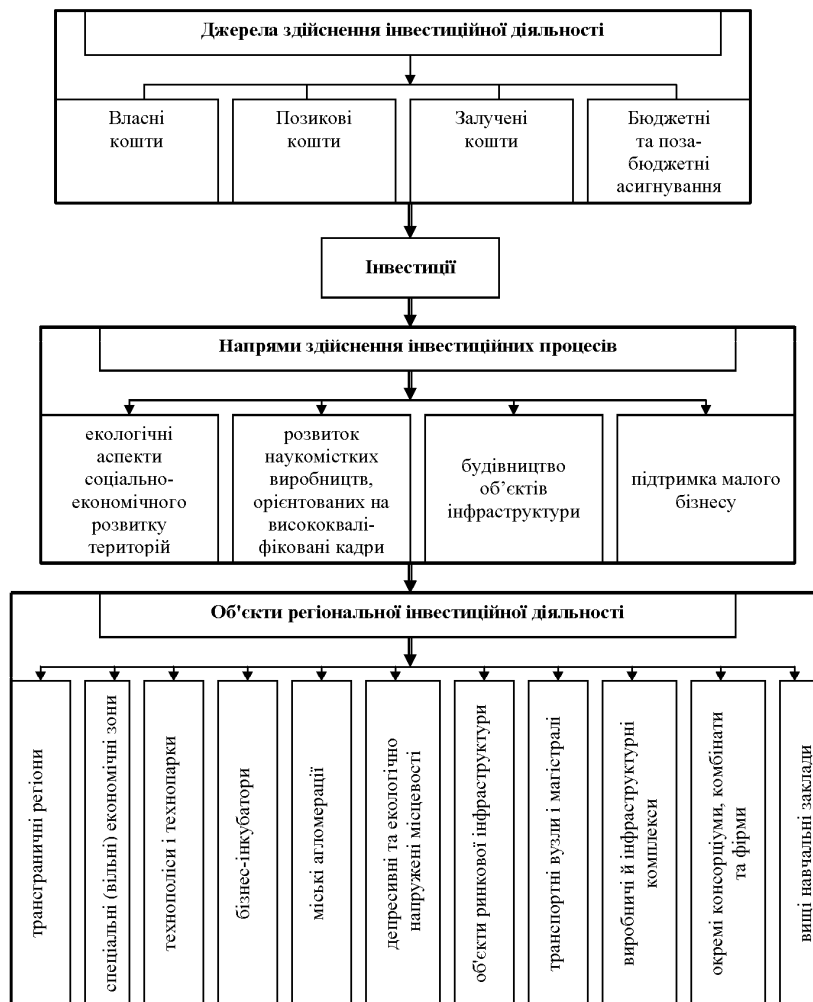
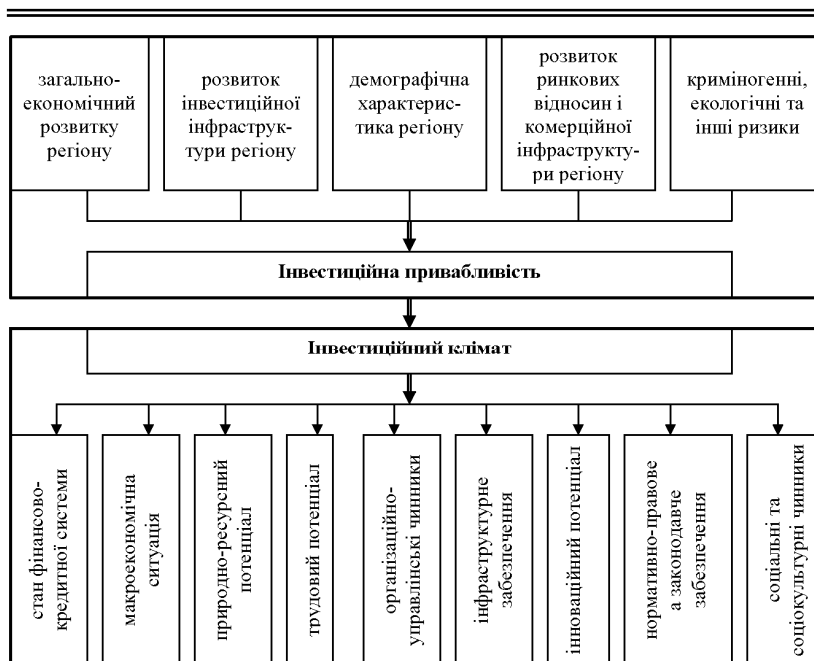

Тема 9

ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА РЕГІОНАЛЬНОГО

План семінарського заняття

1. Регіональна інвестиційна політика України.
2. Напрями здійснення регіонального інвестиційного процесу.
3. Принципи побудови малого бізнесу.
4. Об'єкти регіональної інвестиційної діяльності.
5. Сутність інвестиційної привабливості регіонів.
6. Показники оцінювання інвестиційної привабливості регіонів.
7. Державна інвестиційна політика в депресивних регіонах.

Ключові поняття

Депресивний регіон – проблемний регіон, який не в змозі сам (без допомоги з боку держави або зовнішньої допомоги) вирішити свої власні гострі проблеми.

Інвестиції – всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності для отримання прибутку чи досягнення соціального ефекту.

Інвестиційна діяльність – послідовна сукупність дій її суб'єктів (інвесторів і учасників) щодо здійснення інвестицій з метою одержання доходу або прибутку.

Інвестиційна привабливість – надійне і своєчасне досягнення цілей інвестора на основі економічних результатів діяльності виробництва, у яке здійснюються інвестиції.

Інвестиційний процес – органічна єдність практичних дій та економічних відносин суб'єктів інвестування щодо вкладення майнових та інтелектуальних цінностей у приріст матеріальних, нематеріальних і фінансових активів підприємств з метою одержання прибутку чи досягнення соціального ефекту.

Інвестиційний ринок – ринок, який формує його суб'єкт – інвестор, що має інвестиційні ресурси, але в той же час у нього виникає попит на додаткові інвестиції та інвестиційні товари.

Капітальні вкладення – витрати на нове будівництво, реконструкцію, розширення і технічне переоснащення діючих підприємств, витрат на житлове, комунальне і культурно-побутове будівництво.

Теми рефератів

1. Проблеми іноземного інвестування в Україні.
2. Напрями активізації інвестиційної діяльності в економіці України.
3. Методологічні основи інвестування.
4. Організаційна та економічна складові інвестиційної політики регіонального розвитку.
5. Оцінка інвестиційної привабливості економіки України.
6. Формування сприятливого інвестиційного клімату України.

Тести для самоконтролю

1. Витрати на нове будівництво, реконструкцію, розширення і технічне переоснащення діючих підприємств, а також витрати на житлове, комунальне і культурно-побутове будівництво носять назву:

- а) реальні інвестиції;
- б) капітальні вкладення;
- в) інвестиції;
- г) прямі інвестиції.

2. Інвестиційна привабливість – це:

- а) розвинена інфраструктура регіону та його економічний розвиток;
- б) низький рівень криміногенних, екологічних, демографічних та інших ризиків;

- в) сукупність виробничо-фінансових кількісних і якісних умов та критеріїв, які характеризують їхні потенційні можливості та економічні переваги порівняно з іншими об'єктами інвестування.
- г) надійне і своєчасне досягнення цілей інвестора на основі економічних результатів діяльності виробництва, у яке здійснюються інвестиції.

3. Обсяг виробленої промислової продукції в розрахунку на душу населення є показником, що характеризує:

- а) рівень розвитку ринкових відносин регіону;
- б) рівень загальноекономічного розвитку регіону;
- в) рівень розвитку інвестиційної інфраструктури регіону;
- г) інвестиційну привабливість регіону.

4. Як визначається інтегральний показник оцінки інвестиційної привабливості регіонів країни при прийнятті інвестиційних рішень?

- а) за сукупністю аналітичних показників, що входять до складу синтезованого показника;
- б) на основі характеристики міжгалузевого балансу господарства країни;
- в) на основі аналізу програм соціально-економічного розвитку регіонів;
- г) як сума добутків рангового значення кожного синтезованого показника на його значимість (у відсотках).

5. Депресивний регіон – це:

- а) регіон, що зазнав впливу катастроф – природних, екологічних, антропогенних, техногенних, а також соціально-політичних (воєнні, конфесійні та етнічні конфлікти);
- б) проблемний регіон, який не в змозі сам (без допомоги з боку держави або зовнішньої допомоги) вирішити свої власні гострі проблеми;
- в) регіон, що не має стартових умов, що визначають можливості й темпи адаптації до ринкового середовища;
- г) регіон, що має низькі об'єктивні регіональні передумови розвитку (геополітичне положення, ресурсний потенціал, транспортна освоєність, демографічне становище тощо).

6. Кількість банківських установ (у тому числі філій) на території регіону є показником, що характеризує:

- а) рівень розвитку ринкових відносин і комерційної структури;
- б) рівень загальноекономічного розвитку регіону;
- в) рівень розвитку інвестиційної інфраструктури регіону;
- г) інвестиційну привабливість регіону.

7. Бюджетне фінансування інвестиційної діяльності з метою реалізації державних інвестиційних програм передбачає:

- а) регулювання відтворювальної та технологічної структури інвестицій;
- б) надання бюджетних коштів у формі інвестиційних позик на принципах платності і повернення (субсидювання);
- в) можливість відбору на конкурсній основі найефективніших варіантів інвестування;
- г) регулювання галузевої та територіальної структури інвестицій.

8. Ефективність інвестицій характеризується таким показником, як:

- а) прибуток;
- б) загальноекономічний розвиток регіону;
- в) рентабельність власного капіталу;
- г) національний доход.

9. Основні завдання державної інвестиційної політики регіонального розвитку полягають у такому:

- а) покращення демографічної ситуації регіону;
- б) прискорення розвитку необхідної регіональної інфраструктури;
- в) стимулювання розвитку сільського господарства;
- г) стимулювання розвитку експортних та імпортозамінних виробництв тих регіонів, які мають для цього найкращі умови.

10. Встановлення особливого режиму інвестування для депресивних регіонів передбачає:

- а) хронічне обмеження інвестицій, застій у структурі господарства, зниження ефективності виробництва;
- б) врахування загальних тенденцій розвитку національної економіки;
- в) рангування регіонів за ступенем їхньої депресивності;
- г) обов'язкове врахування пріоритетності розвитку окремих галузей, особливостей відтворювальних процесів, готовності до

оновлення виробничого потенціалу, ефективності можливих витрат у довгостроковому розвитку.

Контрольні запитання

1. У чому полягає відмінність між відтворювальною, технологічною, галузевою та територіальною структурою капітальних вкладень?
2. Розкрийте порядок формування переліку та відбору будов і об'єктів, що фінансуються з бюджету.
3. Проаналізуйте інвестиційний клімат України з точки зору його привабливості.
4. У чому полягає сутність державного регулювання інвестиційної діяльності?
5. Охарактеризуйте існуючу на сьогодні в Україні диверсифіковану систему інвесторів.
6. Які основні напрями інвестиційної діяльності в забезпеченні регіонального розвитку?
7. Що являє собою інвестиційний паспорт регіону? Для чого він потрібен?
8. Обґрунтуйте напрями регулювання інвестиційної діяльності в депресивних регіонах.
9. Охарактеризуйте стан та перспективи іноземного інвестування в Україні.
10. Які узагальнені показники використовуються для оцінювання інвестиційної привабливості регіонів?

Практичні завдання

1. Проаналізуйте обсяги інвестицій в основний капітал підприємств Миколаївської області за видами економічної діяльності.

Таблиця 9.1

Обсяги інвестицій в основний капітал за видами економічної діяльності в Миколаївській області, тис. грн.

Показники	Роки					Звітний рік у % до базисного року
	20__	20__	20__	20__	20__	
Всього						
у тому числі:						
сільське господарство						
рибальство						
промисловість						

Продовження табл. 9.1

будівництво						
торгівля						
діяльність готелів та ресторанів						
діяльність транспорту та зв'язку						
фінансова діяльність						
операції з нерухомим майном						
державне управління						
освіта						
охорона здоров'я та надання соціальної допомоги						
діяльність у сфері культури та спорту						
діяльність домашніх господарств						

2. Складіть інвестиційний паспорт регіону (на власний вибір) за такою схемою:

1. Загальні відомості про регіон, коротка економіко-географічна довідка (чисельність населення, площа території, основні населені пункти, економічна спеціалізація регіону, природний по-тенціал, геополітичне положення).
2. Адміністративна структура регіону, основні державні органи.
3. Транспортно-географічне положення і територіальна організація господарства.
4. Ґрунти, кліматичні умови та екологічна ситуація.
5. Політична ситуація, національний склад населення, рівень соціального напруження.
6. Природні ресурси і сировинна база, карта родовищ корисних копалин.
7. Населення регіону, трудові ресурси, кваліфікація робочої сили, продуктивність праці, рівень заробітної плати, зайнятість, структура доходів і витрат населення, система підготовки кадрів.
8. Економіка регіону (галузі матеріального виробництва, ціни, собівартість продукції).
9. Виробнича інфраструктура (транспорт, зв'язок, газопостачання).

10. Соціальна інфраструктура (стан комунального господарства, статті витрат на комунальні потреби).
11. Інвестиційна інфраструктура (банки, біржі, страхові компанії).
12. Зведений фінансовий баланс.
13. Перспективи розвитку регіону.

3. Покажіть графічно обсяги іноземних інвестицій в економіку Миколаївської області за звітний рік. Наприклад:

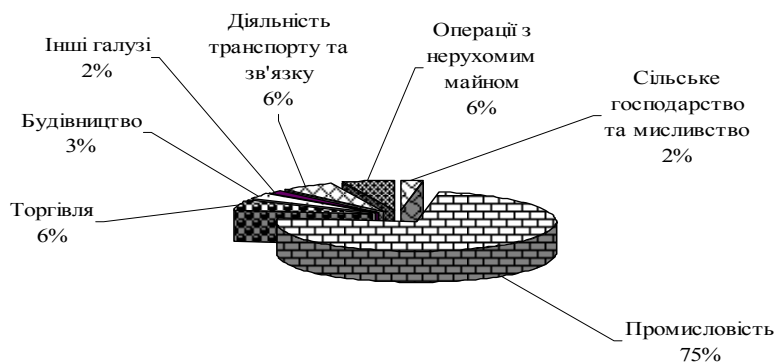

Рис. 9.1. Обсяги іноземних інвестицій в Миколаївську область за видами економічної діяльності в 2007 році

Зробіть відповідні висновки.

4. Наведіть структурний розріз прямих іноземних інвестицій по країнах світу в Миколаївську область за звітний рік. Наприклад:

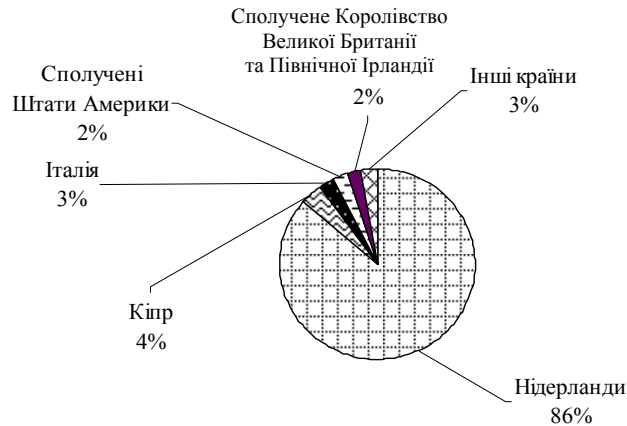

Рис. 9.2. Структура надходжень прямих іноземних інвестицій в економіку Миколаївської області по країнах світу в 2007 році

Зробіть відповідні висновки.

Рекомендована література

1. Аптекарь С. Оцінка ефективності інвестиційного проектування // Економіка України. – 2007. – № 1. – С. 42-49.
2. Бізнес середовище в Україні: Міжнародна Фінансова Корпорація. – К.: IFC, 2004. – 100 с.
3. Войнаренко М. Економічна конкурентоспроможність та інвестиційна привабливість України // Економіст. – 2006. – № 12. – С. 25-28.
4. Заставний Ф.Д. Депресивні регіони України: аналіз, оцінка, проблеми // Регіональна економіка. – 2005. – № 1. – С. 76-90.
5. Затонацька Т.Г. Стратегія нарощування інвестиційного потенціалу національної економіки // Фінанси України. – 2006. – № 7. – С. 38-49.
6. Каїра З.С. Розміщення виробничих сил: стратегія та практика: Навч. посіб. / З.С. Каїра, А.І. Омелянчук, О.С. Поважний. – Донецьк: Альфа-прес, 2006. – 320 с.
7. Кириченко О.А., Вагонов К.Г. Стратегія розвитку малого та середнього бізнесу в Україні // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 1. – С. 103-118.

8. Лайко Г.П. Методи оцінки ефективності інвестицій // Науковий вісник НАУ. – 2003. – Вип. 62. – С. 139-142.
9. Лемішко О.О. Інвестиції в основний капітал та їх вплив на економіку України // Фінанси України. – 2007. – № 7. – С. 46-61.
10. Мазур О.Є. Оцінка сучасного стану малого підприємництва в Україні // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – № 12. – С. 80-89.
11. Мармуль Л.О. Нові методичні підходи до аналізу інвестиційної привабливості регіонів // Вісник економічної науки. – 2005. – № 17. – С. 83-88.
12. Марцин В.С. Стратегія розвитку інвестиційної діяльності в економіку України // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 9. – С. 57-65.
13. Марцин В.С. Удосконалення державного регулювання інвестиційною діяльністю в економіці України // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 5. – С. 47-59.
14. Міщук О.В. Фінансове забезпечення економічного зростання в умовах реалізації інвестиційно-інноваційної політики // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 2. – С. 25-30.
15. Осецький В.Л. Інвестиційна модель зростання економіки // Фінанси України. – 2003. – № 1. – С. 21-28.
16. Палівода К. Проблеми формування та використання інвестицій в сучасній економіці України // Банківська справа. – 2007. – № 4. – С. 73-81.
17. Петруха М.М. Наукові підходи до побудови системи стимулювання інвестування економіки України // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – № 11. – С. 39-48.
18. Пилипак О. Інвестиційна привабливість регіонів України: соціально-демографічний аспект // Економіка України. – 2004. – № 8. – С. 82-85.
19. Пугачова М.В. Моніторинг інвестиційної привабливості на базі індикаторів кон'юнктурних обстежень // Регіональна економіка. – 2006. – № 4. – С. 49-59.
20. Сімонова В.С. Науково-методичні основи стратегії управління інвестиціями в регіональному розвитку // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – № 6. – С. 97-105.
21. Стеченко Д.М. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: Навч. посіб. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Вікар, 2002. – 374 с.
22. Харазішвілі Ю. Ресурсний капітал і тіньова економіка регіонів // Банківська справа. – 2006. – № 4. – С. 67-78.

23. Хвесик М.А. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: Навч. посіб. / М.А. Хвесик, Л.М. Горбач, П.П. Пастушенко. – К.: Кондор, 2005. – 344 с.
24. Чухно А. Актуальні проблеми стратегії економічного і соціального розвитку на сучасному етапі // Економіка України. – 2004. – № 5. – С. 14-23.
25. Яремко Л.А. Роль уряду у формуванні інноваційного розвитку економіки // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – № 8. – С. 23-32.